Region Stockholm

FÖRSLAG TILL BESLUT
2021-06-16 TRN 2021-0101

Tillväxt- och regionplanenämnden
Ärende 6

Yttrande över Strategi för främjande av psykisk hälsa och välbefinnande samt förebyggande av psykisk ohälsa 2022-2030

Vänsterpartiet anser att strategin i huvudsak är bra och väl formulerad. Vår främsta oro är att detta bara blir vackra ord och meningar i ett policydokument. Region Stockholm har under det blågröna styret utvecklat en förmåga att i policys och strategidokument formulera riktlinjer som alla kan ställa sig bakom. Problemet är att de flesta av dessa viktiga dokument sedan bara ställs upp på en hylla och glöms bort. I vilket fall finns de inte där, som utgångspunkter för beslut, när styrelser och nämnder inom regionen sammanträder. Inte heller är dessa fastslagna strategidokument vägledande när de blågröna beslutar om regionens budget. Det är först när orden kopplas till handling som strategin kan förverkligas.

I strategidokumentet betonas OECD:s konstaterande att man uppnår stora positiva samhällseffekter genom att etablera välbefinnande som en grundläggande princip för ekonomistyrning och ekonomiska prioriteringar. Flera andra forskningsprojekt visar detsamma, att psykisk hälsa och välbefinnande är avgörande för en stads, en regions och ett lands framtida utveckling.

Det är uppenbart att om människorna mår bra så utvecklas också samhället bättre. Samhällets styrande organ måste därför organisera sin verksamhet så att målsättningen välbefinnande uppnås. Det kräver att alla berörda styrelser och nämnder uppmärksammar frågan och dessutom ges tillräckliga resurser för att kunna genomföra de åtgärder som bidrar till god psykisk hälsa och välbefinnande. Dessutom måste man undersöka de hinder som finns i den nuvarande organisationen för att effektivt kunna nå de mål som satts upp. Vi anser däremot inte att strategin bör inkludera begreppet ”hållbar tillväxt” eftersom det är en självmotsägelse. Flera studier har visat att fortsatt ekonomisk tillväxt inte är förenlig med ekologisk hållbarhet. Psykisk hälsa och välbefinnande har ett egenvärde och arbete för att främja detta behöver alltså inte motiveras med hänvisning till ökad tillväxt.

För Vänsterpartiet är det uppenbart att de hittillsvarande blågröna budgetarna inte satsat tillräckliga resurser för att nå de uppsatta målen. Det är också uppenbart att de blågrönas dogmatiska tilltro till marknadsliberalismen och den fria etableringsrätten genom så kallade vårdvalssystem i hög grad skapar en splittrad och icke sammanhållen hälso- och sjukvård som ytterligare försvårar möjligheterna att uppnå god psykisk hälsa och välbefinnande. Särskilt gäller detta när vi ser den psykiska hälsan

ur ett klass- och jämlikhetsperspektiv. Betydligt större satsningar krävs för att åtgärda den psykiska ohälsan i utsatta och fattiga områden. Det kan inte marknaden lösa, det krävs medvetna och välplanerade offentliga insatser. Att t ex tillgängliggöra och bedriva uppsökande stöd för att förebygga psykisk ohälsa på individuell nivå kräver en tydlig styrning och omfördelning av resurserna till de grupper och områden som har störst behov.

I pandemins spår ser vi dessutom en snabb ökning av den psykiska ohälsan, inte minst bland yngre. Det kräver extra resurser och kraftfulla insatser t.ex. inom skolhälsovården och på ungdomsmottagningar.

Förvaltningen har uppgett att indikatorer ska utvecklas för att följa upp strategins målbild, liksom att rapporteringsanvisningar ska utvecklas för att följa nämnder och bolags genomförande av strategin. Vänsterpartiet vill understryka vikten av att hela strategin och dess målsättningar följs upp och utvärderas kontinuerligt i HSN.

Förslag till beslut

att yttrandet kompletteras med ovanstående synpunkter.

att stryka resonemangen om ”hållbar tillväxt” ur yttrandet.